

По едно столѣтіе слѣдъ хуситскж-тж борбж у Чесско ся вмжнж Нѣмщина, най-много покрай Нѣмскж-тж реформаціж, по коуж-то ся повель повече-то чесскый народъ. Нѣмскый элементъ до толкова си былъ посилилъ, що-то въ 1615 л. сама-та законодателна власть ся принжила да отряди потрѣбны мѣрки за „задръжаніе на стародавный чесскый языкъ и за негово-то развитіе“. Протестанска-та страна ся нагрѣбила да ся бори съ самоволія-та на дрьжавнж-тж власть, кон-то католическа-та страна бранила и подкрѣпывала, а тая борба спомогнж много въ да пропадне самостоятелнж-тж чесскж дрьжавж; Повече-то прѣдни и учены хора ся распобѣгали по вѣнъ, а пакъ тридесетолѣтна-та война приспала чесскый народъ въ двѣстегодишенъ смрътенъ сѣнъ.

*Полска-ша дрьжава* утраяла еще половинж столѣтіе слѣдъ падение-то на Чесскж-тж дрьжавж. Тая дрьжава отъ начало на основаніе-то си прѣзъ цѣлы двѣ столѣтія болѣла отъ голѣмы вжтрѣшны борбы; отъ единж странж членови-ти на владѣтелный родъ непрѣстайно ся карали и си дѣлили земжж-тж, а отъ другж странж болѣре-ти намѣрили врѣмя та ся посилили. Въ начало на XIV-то столѣтіе Полша ся прѣроди като една съединена дрьжава, нъ не сполучила да ошжществи голѣмж-тж задавжж, коя-то си былъ задалъ *Болеславъ храбрый*, и коуж-то ся опыталъ да заврши *Болеславъ кривоусый*, т. е. да съедины западно-то Словенство или божемъ да го закрыли отъ Нѣмцы-ты.

Полша не ся вѣрвала на силы-ты си за това ся и не заловила съ борбж съ Нѣмцы-ты, а на мѣсто това турила око на русскы-ты земли, отъ кон-то едни ѝ ся и придружихж направо, а повече-то ѝ ся паднжхж дѣлъ за едно съ Литванскж-тж дрьжавж. Литва ся присъедини съ Полшж въ 1386 л. съ намѣреніе повече да ся закрылы отъ Нѣмскы-ты рыцары, кон-то ся были послили по Пруссіж и по другы-ты крайбалтійски земли. Крѣвавы борбы съ тыя рыцары траяли цѣло столѣтіе и ся свршнхж безъ да съсипать докрай власть-тж имъ. Въ XIII и XIV вѣкове Нѣмщина ся вмжнжла и въ Полшж, особено по градове-ты и между священство-то нѣкон князове отъ Піастовж-тж фамиліж прибирали Нѣмцы-ты и тѣхны-ты обычаи. Нѣмскый языкъ ся распро-странилъ и господарувалъ до края на XV-ый вѣкъ. Възъ